

Helhetlig plan for arbeid med et trygt og godt skolemiljø ved Porsholen skole

Planen omhandler delpliktene i kapittel 12 og inneholder støtteark og veiledere til skolenes arbeid. Alle støtteark har lesertilgang. For å bruke dem må hver enkelt ta en kopi. Utfylte støtteark lagres på de aktuelle trinnenes disker for sensitiv informasjon.

Denne planen er en kvalitetssikring for at man følger lovverket knyttet til §12-4.

Grunnlag - Opplæringsloven kapittel 12	2
1. Følge med	3
a) Observasjon	3
b) Samtale	3
c) Kartlegging	4
2. Gripe inn	4
3. Melde fra	5
4. Undersøke	5
a) Samtaler	6
b) Kartlegging	6
c) Observasjon	6
5. Tiltak - Aktivitetsplan steg for steg	6
6.0. Sjekkliste for saksgang ved gjennomføring av delpliktene; melde fra, undersøke og sette inn tiltak:	8
7.0 For å sikre kontinuitet i tiltak og for å forebygge og avdekke krenkende atferd settes faste tiltak på skolen inn i et årshjul.	11

Grunnlag - Opplæringsloven kapittel 12

§ 12-2. Retten til eit trygt og godt skolemiljø

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, inkludering, trivsel og læring.

§ 12-3. Nulltoleranse og førebyggjande arbeid

Skolen skal ikkje godta krenkande oppførsel, som til dømes mobbing, vald, diskriminering og trakassering.

Skolen skal arbeide kontinuerleg for at alle elevane skal ha eit trygt og godt skolemiljø.

§ 12-4. Plikt til å sikre eit trygt og godt psykososialt skolemiljø (aktivitetsplikt og dokumentasjonsplikt)

Alle som arbeider på skolen, skal følgje med på korleis elevane har det, og om mogleg gripe inn dersom nokon krenker ein elev.

Alle som arbeider på skolen, skal melde frå til rektor dersom dei får mistanke om eller kjennskap til at ein elev ikkje har eit trygt og godt skolemiljø. Det gjeld også når ein elev seier sjølv at ho eller han ikkje har det trygt og godt. Skolen skal snarast undersøke saka og rette opp situasjonen med eigna tiltak. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen i alvorlege tilfelle.

Skolen skal lage ein skriftleg plan for tiltaka i ei sak. I planen skal det stå

- a. kva problem tiltaka skal løyse
- b. kva tiltak skolen har planlagt
- c. når tiltaka skal gjennomførast
- d. kven som skal gjennomføre tiltaka
- e. når tiltaka skal evaluerast

Skolen skal dokumentere kva som blir gjort for å oppfylle aktivitetsplikta etter første til andre ledd, i den forma og det omfanget som er nødvendig.

§ 12-5. Skjerpa plikt til å melde frå dersom ein som arbeider på skolen, krenkjer ein elev

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein annan som arbeider på skolen, krenker ein elev, skal vedkommande straks melde frå til rektor. Rektor skal melde frå til kommunen eller fylkeskommunen, med mindre meldinga er openbert grunnlaus.

Dersom ein som arbeider på skolen, får mistanke om eller kjennskap til at ein i leiinga ved skolen krenker ein elev, skal vedkommande melde frå til kommunen eller fylkeskommunen direkte. (Lovdata.no)

1. Følge med

- Å følge med handler om det forebyggende perspektivet. Alle skal ha kompetanse på, og felles forståelse for hva krenkelser er.
- Ha "trygt og godt skolemiljø" som fast punkt på teammøter, trinnmøter, ressursgruppemøter.
- Alle må ha kompetanse på **hvem de særskilt sårbare elevene er og man skal følge særlig godt med på disse elevene.**
- Det må kartlegges fortløpende hvem de særskilt sårbare er, dette vil variere gjennom året
- Vi må vite hvor på skolen det er utrygt, hør med elevene - de vet.
- Være bevisst blindsoner, overganger, den voksne sin rolle, klasseledelse, ta ansvar og ikke gå forbi, vær aktiv og årvåken.
- Informasjon til foreldre om skolen sine rutiner og elevenes rett til et trygt og godt skolemiljø.

a) Observasjon

Observasjon på ulike nivå:

- individ (endringer i atferd)
- gruppe (endringer i dynamikk)
- system (endringer i skolemiljø)

Ulike former for observasjon

- usystematisk observasjon
- systematisk, målrettet/spisset observasjon
- observere helheten:
alle forhold i skolen som elevene inngår i/påvirkes av.

b) Samtale

Samtalere

- uformelle
- formelle

Ulike former for samtalere

- samtaler i løpet av dagen, systematiske og usystematiske
- loggfør samtaler
- samtaler som er en del av årshjulet

	eller utviklingssamtaler - Forslag til samtaleskjema "følge med": Støttemateriell: mal sjekkliste for sa...
--	---

c) Kartlegging

Kartlegging: - Klassetrivsel, "følge med" Veileder Klassetrivsel	Ulike former for kartlegging: - Klassetrivsel er et verktøy for å få kunnskap om trivsel, gruppodynamikk og læringsmiljøet i klassen. Klassetrivsel skal gjennomføres minst 2 ganger i året. - samtale mellom elev og kontaktlærer 2 ganger i året, hvor trygt og godt skolemiljø er et av temaene. - For systematisk innhenting av informasjon - loggføring av observasjoner og samtaler for å sikre oversikt over tid.
--	--

2. Gripe inn

Gripe inn:

Vi skal ha god kompetanse på **hva** nulltoleranse og krenkelser er og en felles forståelse om **hvordan** og **når** en skal gripe inn.

Stoppe pågående krenkelser - verbal - fysisk - utesengning, blikking	- Alle ansatte skal føle seg trygge på hvordan aferd som utfordrer kan forebygges og håndteres, lovlig, trygt og med respekt.
---	---

- digital	- FOMA kurs annethvert år.
Alle ansatte må gripe inn (jfr. nulltoleranse)	- Kompetanse på plikten

3. Melde fra

Melde fra:

Du skal melde fra til rektor når du har en mistanke, uro eller bekymring.

Rektor skal melde fra til skolesjef i alvorlige tilfeller. Dette gjelder også for saker som faller inn under [§12-5](#).

Med rektor menes her en person i ledelsen.

- Plikt til å melde fra. Skriftlig eller muntlig. - Lav terskel - også ved mistanke - Foresatte og andre har mulighet for å melde fra digitalt på den enkelte skoles hjemmeside	- Gode systemer og interne rutiner for å melde fra som sikrer at rektor har oversikt.

4. Undersøke

Undersøke:

Skolen har rutiner for hvordan det skal undersøkes. Vi må undersøke:

- elevens opplevelse
- forhold i omgivelsene
- fakta om situasjonen
- i alle saker som oppstår der barnet går på SFO, må ansatte i SFO og skole samarbeide tett om undersøkelse og oppfølging av saken.

a) Samtaler

Dialog og undersøkelse med elev:

≡ Samtale med elev når man skal un...

- Den viktigste informasjonskilden når man skal undersøke er elevene selv, jmf. § 10 - 2.

Undersøkende dialog med foresatte:

≡ Samtale med foresatte i forhold til tr...

b) Kartlegging

Klassetrivsel

- Klassetrivsel, bruk pakken "avdekke og undersøke".
- Pakken "avdekke og undersøke" er en ikke-anonym kartlegging og skal **kun** gjennomføres når man har konkret mistanke.
- ≡ Veileder Klassetrivsel

- Spørsmålspakken "avdekke og undersøke" i Klassetrivsel er et verktøy for å kartlegge om det foregår krenkelser, eller om det er et utrygt skolemiljø.

c) Observasjon

Observasjon

- Spisset observasjon. Hva er det vi ser etter?
≡ Observasjoner i trygt og godt...
- Forslag til observasjonsskjema:
≡ Støtteark til observasjon, sa...

5. Tiltak - Aktivitetsplan steg for steg

Sammenstille og analysere

- de opplysningene som er hentet inn må analyseres før du setter inn tiltak

Sette inn tiltak i en aktivitetsplan:

- Viktig at tiltak settes inn på bakgrunn av en grundig undersøkelse.
- Bruk tid på innhenting av informasjon og analyse av informasjon før tiltak vurderes.
- Bruk gjerne pedagogisk analyse
≡ Pedagogisk analyse

- Husk elevens stemme
- **Tiltakene må være konkrete og faktiske tiltak**
  - ☰ Mal grunnlag for dokumentasjonsplikten
  - ☰ **Mal- Sandnes aktivitetsplan, 2024**

Individ	<p>Tiltak på individnivå kan gjerne ta utgangspunkt i forståelsen av Traumebevisst omsorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hva - hvorfor og hvordan - hvem - når <p>- Når elever strever må vi samarbeide med elevene for å finne frem til tiltak som treffer, jf§10-2 om eleven sin rett til medvirkning. Metoden "Problemløsning gjennom samarbeid" ivaretar alle grunnpilarene i traumebevisst omsorg.</p> <p>☰ Veileder til metoden: Problemløsning gjennom sa...</p> <ul style="list-style-type: none"> - Trygghet kan sikres gjennom faste samtaler med en trygg voksen som har en god relasjon - Reguleringsstøtte kan sikres gjennom en handlingsplan for hvordan man kan legge til rette for mestring i skoledagen ☰ MAL - Handlingsplan for mestring - Relasjon kan sikres gjennom egne tiltak for eleven hvor det bygges relasjoner med andre elever, og lærer hvis det er nødvendig.
Gruppe	<ul style="list-style-type: none"> - hva - hvorfor og hvordan - hvem - når <p>- Fokus på fellesskapet "Vi følelsen" F. eks gjennom å bygge klassen som et lag. Bruk av læringsvenn satt i system ved å skifte partner annenhver uke.</p>
System	<ul style="list-style-type: none"> - hva - hvorfor og hvordan - hvem - når <p>- Gjennom bruk av lekepatruljen kan man skape et tilbud for alle med trygge rammer for elevene. Ansvaret kan rullere, og det må defineres i hvilke friminutt slik at dette er forutsigbart.</p> <p>- Kompetanseheving i aktuelle tema som gir felles fokus og økt forståelse i hele personalgruppen.</p> <p>- fagmøter hver uke med gjennomgang av sårbare elever</p>

	- trinnmøter en gang i måneden med §12 som fast sak

Evaluering og justering jevnlig

- det må lages en ny aktivitetsplan når tiltak justeres

6.0. Sjekkliste for saksgang ved gjennomføring av delpliktene; melde fra, undersøke og sette inn tiltak:

Sett kryss	Delplikt/ punkt	Ansvar	Når
1	Melde fra: Ved mistanke eller bekymring om at en elev ikke har det trygt og godt: ☐ Jeg har meldt fra til rektor	Den som har mistanke, er bekymret, oppdager eller mottar melding	Med en gang.
2	☐ Skjema Mal grunnlag for dokum... fylles ut og aktivitetsplikten utløses. ☐ Det opprettes en logg på trinnets sensitiv disk.	Kontaktlærer i samarbeid med andre voksne på trinnet og avdelingsleder. Loggføring starter	Med en gang
3	Undersøke: Jeg har startet undersøkelse av saken og har: ☐ Samtale med elev når ... - brukt samtaleskjema ☐ Støtteark til observasjon systematisk ☐ gjennomført Veileder Klassetrivsel (Klassetrivsel - "avdekke og undersøke")	Kontaktklærere (involverer de voksne på trinnet og avdelingsleder)	Samtale med elev - samme dag Videre undersøkelse fra og med samme dag og kontinuerlig
4	Jeg har hatt møte med/snakket med foresatte. ☐ bruk mal for Samtale med foresatte i...	Kontaktlærer i samarbeid med avdelingsleder	Telefonsamtale samme dag som samtale med eleven, event. møte i løpet av få

			dager. Vurdering gjøres i samråd med ledelse
5	Oppsummering av undersøkelsen: ☐ Viser undersøkelsen at elev ikke har det trygt og godt, opprettes aktivitetsplan.	Kontaktlærer sammen med avdelingsleder	Etter undersøkelse av saken
6	Aktivitetsplikt - plikt til å sette inn tiltak ☐ Jeg har opprettet Mal- Sandnes aktivitets... og satt inn egnede tiltak.	Alle på trinnet i samarbeid med avdelingsleder	Etter undersøkelsen
7	☐ Eleven har deltatt i utforming av tiltak i aktivitetsplanen	HUSK: elevens stemme!	
8	☐ Møte med foresatte for gjennomgang av aktivitetsplanen og grunnlag for dokumentasjon ☐ eventuell justering av tiltak etter behov fra foreldre/elev ☐ Foresatte får kopi av aktivitetsplan ☐ Evalueringssdato avtales	Kontaktlærer i samarbeid med avdelingsleder.	1-3 uker etter oppstartsmøtet
9	Arbeid med tiltakene ☐ husk å føre logg underveis.	Alle på trinnet	fram til evalueringssdato
10	Evalueringsmøte med foresatte og elev ☐ evaluering av aktivitetsplanen og tiltakene i denne.	Kontaktlærer i samarbeid med avdelingsleder.	etter avtale
11	Skolemiljøet til eleven er trygt og godt: ☐ Planen avsluttes og arkiveres i P360 ☐ Samtaleskjema, dokumentasjonsplikt o.l. arkiveres sammen med planen	Avdelingsleder/ administrasjon skonsulent	

12	Skolemiljøet er IKKE trygt og godt ☐ A: Tiltakene er justert eller endret og satt inn i ny aktivitetsplan (plan nr. 2) ☐ Plan 1 arkiveres i P360 ☐ B: Foreldre klager til Statsforvalter	Kontaktlærer og ledelsen	Straks etter evalueringsmøtet
13	Arbeid med nye tiltak ☐ Skriv logg	Alle på trinnet	Etter avtale
14	Evalueringsmøte med foresatte og elev ☐ evaluering av aktivitetsplanen og tiltakene i denne.	Kontaktlærer og ledelsen	Etter avtale
15	Skolemiljøet til eleven er trygt og godt: ☐ Planen avsluttes og arkiveres i P360 ☐ Samtaleskjema, dokumentasjonsplikt o.l. arkiveres sammen med planen	Kontaktlærer og ledelsen	
16	Skolemiljøet er IKKE trygt og godt ☐ A: Tiltakene er justert eller endret og satt inn i ny aktivitetsplan (plan nr. 2) ☐ Plan 1 arkiveres i P360 ☐ B: Foreldre klager til Statsforvalter	Kontaktlærer og ledelsen	Straks etter evalueringsmøtet

7.0 For å sikre kontinuitet i tiltak og for å forebygge og avdekke krenkende atferd settes faste tiltak på skolen inn i et årshjul.

NÅR	HVA	ANSVARLIG
August	Retten til Trygt og Godt skolemiljø (§12) gjennomgås i hele personalet, fast ved skolestart. Plan for Trygt og Godt skolemiljø tas opp til revisjon i personalet, elevrådet og SU hvert år. Planen publiserer på skolens hjemmeside Storsamling ved skolestart med trygt og godt skolemiljø som tema §12, aktivitetsplikten og retten til å melde til Statsforvaltaren er tema på alle foreldremøter. Lærerne går gjennom planen og § 12 med elevene, ved oppstart hver høst. Alle voksne er ute i skolegården og tar imot elevene 1.skoledag Vi praktiserer god oppstart på alle trinn med fokus på utvikling av VI følelse.	Ledelsen/alle ansatte Ledelsen Ledelsen Ledelsen Ledelsen/kontaktlærerne Kontaktlærerne Alle ansatte på skolen
	Fadderne på 5.trinn møter sine fadderbarn i løpet av den første skoleuken.	Kontaktlærere
	Skolens og kommunens felles ordensregler blir gjennomgått i løpet av første skoleuke.	Kontaktlærere
	Ordensreglene legges ut på skolens hjemmeside og i håndboka.	Ledelsen

	Hvert trinn lager trinnregler i løpet av første skoleuke. Sosiallærer/helsepsykolog/avd.leder presenterer seg på alle trinn	Kontaktlærere Sosiallærer, helsepsykolog, avdelingsleder
	Det lages halvårsplaner der klassemøter er regnet med. Kontaktlærere/trinnskontakter planlegger sosiale aktiviteter for halvåret Elevrådsarbeid Lekepatrulje	Lærerne på trinnet Kontaktlærere/trinnskontakter Elevrådleder miljøterapeut/elevråd
September	På første foreldremøtet blir plan for trygt og godt skolemiljø tatt opp som et av temaene Barnevakten på besøk på foreldremøte på 3. trinn Kassetur/trinntur (aug/sept) i nærmiljøet. Gruppevis. Sammen med fadderne.(kostnadsfritt). Bygge vi-følelse. Zippys venner eller Link til Livet starter opp på alle trinn. Lekestart på skolen Vennegrupper starter opp på første trinn. Friidrettens dag/aktivitetsdag Gym på tvers	Ledelsen ved skolen De voksne på trinnet Kontaktlærer Samlingsstyrer i kroppsøving/ Kroppsøvingslærere
Oktober	Kassetrvsel på alle trinn Elevsamttale, der trygt og godt skolemiljø er et av temaene.	Kontaktlærere Kontaktlærere
November	Elevundersøkelsen på 7. trinn	Ledelsen

		Kontaktlærere
	Kantine	Elevrådet
Desember	Skolens solidaritetsaksjon. Omvendt julekalender fra Hei - Verden	Kontaktlærere
	Storsamling siste skoledag	Ledelsen
	Adventsamlinger	Trinnene
Januar	Kontaktlærere/trinnkontakter planlegger miljøaktiviteter for våren Lage halvårsplaner med innlagte klassemøter (alle)	Trinnkontakter
		Kontaktlærere
Februar	Stjerner i sikte (for hele skolen)	Elevrådet
	Klassetrivsel.no	Kontaktlærere
	Elevsamtale der trygt og godt skolemiljø er tema.	
Mars	Utviklingssamtaler der trygt og godt skolemiljø er tema.	Kontaktlærere
April		
Mai	Leirskole 6.trinn Tinestafetten (6. + 7.trinn)	De voksne på trinnet Kroppsøvingslærere
Juni	Hei-verden sommermarked	Komite + alle trinn
	Besøksdag for nye førsteklassinger	Kontaktlærere
	4. trinn får opplæring i fadderrollen og forbereder det første møtet på besøksdagen. Skoletur.	Kontaktlærere på 4.+1.trinn
	Avslutning for 7.trinn	Turkomite
Hele året		Elever/foreldre/lærere
	Storsamlinger Klassemøter Følelsesskolen (Link til livet, Zippys venner, NRK)	Ulike trinn Kontaktlærere

Planen er basert på [**Helhetlig plan for arbeid med et trygt og godt skolemiljø**](#), utviklet av Senter for trygt og godt læringsmiljø i samarbeid med skolesjefen.